

Zvýšit daně, Jurečko? Sebrat schopným a dát těm, co nejvíc křičí? Krádež! To se nedá okecat. Šichtařová dělá jasno

- CZ24 News | 28. listopadu 2022

ČESKO: Měnovou krizi předpovídají České republice pro příští rok analytici japonské finanční skupiny Nomura Holdings. „Pokud by si z jakéhokoliv důvodu, třeba pod dojmem plašení Nomury, velcí spekulanti usmysleli, že koruna oslabí, a chtěli na tom vydělat, pak prostě oslabí a k měnové krizi dojít může; zcela vyloučit to nelze,“ přiznává pro ParlamentníListy.cz Markéta Šichtařová. Ta si při hodnocení daňových iniciativ vicepremiéra Mariana Jurečky pomohla paralelou alkoholika a hazardního hráče se státem.

Analytici japonské finanční skupiny Nomura Holdings předpovídají, že České republice, Maďarsku a Rumunsku hrozí v příštím roce měnová krize, a to kvůli rostoucím rozpočtovým a vnějším problémům. Většina domácích ekonomů se proti tomu ohradila. Ať tak, či tak, jak hluboký pád měny si v našich podmínkách pod případnou měnovou krizí máme představit?

Málokdo si umí představit, co hledat pod slovy „měnová krize“. Pojďme si tedy říci, že to znamená prudké oslabení domácí měny vyvolané nejčastěji – ale nejen – prudkým zhoršením platební bilance. Prudké oslabení měny pak často končí spekulativním nájezdem na danou měnu. Centrální banky mají sklon měnovou krizi řešit skrze výrazné zvýšení úrokových sazeb někde do dvouciferných hodnot, klidně třeba k 15-20 procentům, protože jim již obvykle nestačí devizové rezervy k tomu, aby domácí měnu zachraňovaly. Jenomže tak dramatické zvýšení úrokových sazeb zase v podstatě paralyzuje domácí ekonomický život. Zkuste si představit, že najednou máte z vaší hypotéky platit 20procentní úroky.

To, že se domácí ekonomové proti tvrzení Nomury ohradili, považuju spíš za emoci než za chladnou racionalitu. Vysvětlím vám to na příkladu. Víte, co je to run na banku? Je to situace, kdy z nějakého důvodu klienti vezmou banku „útokem“, například pod vlivem fámy začnou z banky vybírat peníze. Přesně takový run na banku položil i Sberbank. Sberbank byla co do bilance a kapitálové přiměřenosti zdravá banka. Ale žádná banka – opakuji: ŽÁDNÁ banka – ani ta největší a nejzdravější, není schopna ustát situaci, kdy všichni její klienti začnou vybírat všechny vklady. Banka potom padne ne proto, že by nebyla zdravá, ale prostě ji položí tato nepodložená fáma.

A u měnové krize je to to samé. Nejde o to, že by nějaká země měla „nemocnou“ měnu. Jde o to, že spekulanti si z nějakého důvodu usmyslí, že ona měna je náchylná k prudkému oslabení, a začnou proti ní spekulovat. Klidně může být opět v pozadí i fáma. Takže já to řeknu jinak: Česká koruna je celkem stabilní měna a není u ní o nic větší riziko prudkého oslabení než třeba u polského zlotého. Ale pokud by si z jakéhokoliv důvodu, třeba pod dojmem plašení Nomury, velcí spekulanti usmysleli, že koruna oslabí, a chtěli na tom vydělat, pak prostě oslabí a k měnové krizi dojít může; zcela vyloučit to nelze. Ale zdůrazňuji, že tomu nyní s výjimkou zprávy vypuštěné Nomurou nic nenásvědčuje.

Ministru práce a šéfovi lidovců Marianu Jurečkovi nedají spát úvahy o zvýšení daní. Zamlouvalo by se mu zdanění vyšších příjmových skupin, což máme chápat jako akt solidarity, ne jako trestání bohatých. Tvrdí, že vždy po nějakém čase je potřeba udělat inventuru a valorizaci spotřebních daní u alkoholu a tabáku a podívat se na daně z dobytí nerostů, jak z toho profitují konkrétní firmy, a na daně v oblasti hazardu, neřesti. U čeho ze

zmíněného by zvýšení daní dávalo smysl?

Tak krádeži se dá říkat všelijak, že. Třeba zestátnění, znárodnění, nebo zvýšení daní. Ať to pojmenujeme jakkoliv, sám název nezmění podstatu onoho činu – totiž že vláda bere schopným a dává těm, kdo nejvíc křičí a natahují ruce. Vláda trestá schopnost. Nedá se to jakkoliv okecat zastíráním správného pojmenování.

Aktuálně zvyšování daní nedává smysl nikde. Smysl v tuto chvíli dává snižování rozpočtového schodku skrze snížení výdajů z rozpočtu. Když nějaký alkoholik bude nasávat a hrát na automatech a všechny peníze rozhází, budete navrhopvat, že se na něj musíme složit a přidat mu peníze, aby mohl chlastat a fetovat víc? Asi ne, že? Asi spíš řekneme, že holt bude muset přestat peníze rozhazovat, pokud se chce uživit. A teď nechť mi někdo vysvětlí, proč na stát se díváme jinak? Stát rozhazuje, dává dotace, financuje kontraproduktivní věci a ideologické věci, o které se ho nikdo neprosil, svým zadlužováním nám vyvolal ohromnou inflaci – a tedy se zasadil o to, že společnost zchudla – a politici budou přemýšlet, jak státu ještě přidat peníze na takové rozhazování?!

Lze souhlasit s vyjádřením guvernéra České národní banky Aleše Michla, že základní úroková sazba, která činí od června 7 procent, je už na úrovni, která tlumí hospodářskou aktivitu a další její zvyšování by mohlo prohloubit hospodářskou recesi?

Ano, já s tím tvrzením souhlasím. Ke zvyšování úrokových sazeb, ale i k jiným aktům měnové politiky, nelze přistupovat takto technicistně. Neplatí žádná lineární souvislost typu: čím vyšší úrokové sazby, tím nižší inflace, případně tím menší pravděpodobnost měnové krize. Za mne jsou už úrokové sazby vysoko dost, jejich další zvyšování by již patrně nemělo efekt, protože efekt, který mohou mít na spotřebitelskou poptávku, byl již vyčerpán. Inflace ale není poháněna jen poptávkovými tlaky a její nepoptávkové složky výši úrokových sazeb neovlivníme. Už jsme tu zmínili hypotetickou možnost měnové krize – a pokud u této hypotézy dál zůstaneme, tak třeba zabránit této měnové krizi by bylo možno hlavně změnou kurzu veřejných financí.

Monetární politika již svou roli sehrála. Fiskální dosud ne. A úplně totéž lze říci i o inflaci. Ostatně, inflace je vyvolána třemi hlavními důvody: zaprvé předešlou monetární politikou, tedy tiskem peněz. Zadruhé předešlou i SOUČASNOU fiskální politikou, tedy zadlužováním. A zatřetí Green Dealem. Případně začtvrté lze doplnit ještě jako spíš okrajový vliv předešlé zpřetrhání dodavatelsko-odběratelských řetězců během lockdownů. Takže tu máme tři až čtyři důvody inflace. A proti inflaci nyní stát bojuje jen jedním způsobem, tedy monetární politikou. Vliv zadlužování a Green Dealu stále trvá. Takže je nesmysl chtít vše jen po centrální bance, když ta může ovlivnit a již ovlivňuje jen svůj díl.

Jak silným indikátorem vývoje ekonomiky jsou ukazatele spotřebitelské a podnikatelské důvěry a co plyne z aktuálních listopadových údajů?

Rovnou si řekněme, že pro českou či slovenskou ekonomiku jsou paradoxně o něco důležitější očekávání, která se váží k Německu, než očekávání, která se týkají přímo české či slovenské ekonomiky. Co očekáváme my pro naši ekonomiku, je sice zajímavé, ale my si můžeme myslet, co chceme, protože když si Němci myslí něco jiného, a tím ovlivňují náš zahraniční obchod či ceny energií, stejně vše přebijí.

A právě taková situace, kdy my si jako společnost myslíme něco trochu jiného než Němci, nastala právě nyní: V České republice ukazatel spotřebitelské důvěry dosahuje v listopadu hodnoty 30,8 bodů proti předešlým 34,5 bodů. A ukazatel podnikatelské důvěry v listopadu klesá zrovna tak z předešlých 5,0 bodů na 4,5 bodu. Jinými slovy, jak mezi spotřebiteli, tak mezi podniky se nálada v české ekonomice zhoršila.

Naproti tomu v německé ekonomice se nálada naopak ve stejném období zlepšila. Podle významného německého ekonomického institutu Ifo sice podnikatelská nálada zůstává na nejslabších hodnotách od roku 2020, ale přesto výhled pro další měsíce už není zdaleka tak pesimistický jako v říjnu. Konkrétně v listopadu se index Ifo z říjnové hodnoty 84,5 bodu zvýšil na 86,3 bodů.

Jak tedy takovéto údaje číst?

Znamená to, že když Němci jsou optimističtější, než byli, že naše ekonomika nesklouzne do recese a zbaví se inflace? Bohužel, ne. Navzdory těmto číslům německá vláda očekává, že německá ekonomika v příštím roce kvůli energetické krizi a problémům v dodavatelských řetězcích sklouzne do recese, pokud na jejím začátku už není. Pro celý příští rok vláda čeká průměrný propad ekonomiky o 0,4 procenta.

A my historicky víme, že se prakticky „neumíme“ recesi vyhnout, jakmile v ní je Německo. Většinou to funguje tak, že poklesy HDP v České republice jsou hlubší než německé poklesy a růsty jsou naopak vyšší než německé růsty – to je klasický obrázek dvou zemí, z nichž jedna má nižší HDP na hlavu, a tedy nižší statistickou základnu. Celou situaci tedy musíme číst tak, že recese, která přichází do české ekonomiky, nebude tak hluboká, jak by byla, kdyby byli Němci vyděšenější, než jsou. To je celé.

Může nový majitel společnosti Twitter Elon Musk, který rozpustil svůj bruselský tým, co měl za úkol zavádět do praxe unijní regulace, prosadit na sociální síti absolutní svobodu, zavést změny v zájmu „politické neutrality“ a posílení svobody slova, nebo slovy eurokomisaře Thierryho Bretona bude platforma s logem modrého ptáčka v Evropské unii „létat podle našich pravidel“? Nejbohatší člověk na světě versus EU. Kdo má podle vás větší šanci prosadit si svou a proč?

Moc bych si přála, aby se to Muskovi podařilo. Svět by to moc potřeboval. Svoboda slova byla desetiletí stavebním kamenem evropsko-americké civilizace, ale už ne více. Neumím si tipnout, kdo vyhraje, ale strašně doufám, že Musk. Doufám, že najde způsob, jak – třeba po vzoru kryptoměn – vytvořit platformu a paralelní svět, který znovu začne uctívat svobodu. Je to tak osvěžující v posledních dnech nebýt s každým svým tweetem napnutá, kdy mi bude zrušen účet jen proto, že není politicky korektní...

Po deseti letech debat schválili v úterý europoslanci návrh na zavedení kvót týkající se zastoupení žen ve vedení velkých veřejně obchodovaných firem. Ten počítá s povinností, aby ženy obsadily alespoň 40 procent nevykonných řídicích funkcí nebo 33 procent všech řídicích funkcí. Má platit od července 2026 a nemá se týkat firem s méně než 250 zaměstnanci. Není jedním z oprávněných argumentů pro zavedení kvót to, že vysocí manažeři mají tendenci vybírat na řídicí posty firem další muže a že tedy jde, jak konstatovala eurokomisařka pro rovné příležitosti Helena Dalliiová, o „mrhání lidským kapitálem“?

Jakmile někdo začne o kvótách, není ospravedlnitelným argumentem vůbec nic. Každý podnikatel a majitel firmy zaměstnává takové manažery a obecně zaměstnance, kteří mu nejlépe pomohou dosáhnout cíle maximalizace zisku. Jakmile nějaký majitel zaměstná zaměstnance ne tak, aby maximalizoval svůj zisk (případně obrát, případně tržní podíl a podobně), ale tak, aby zaměstnanci byli zaměstnání podle jakéhosi kolektivního vzorce, je to psychiatricky nemocný člověk.

A to konstatuji s plnou odpovědností a vědomím, jakou vlnu nevole tímto svým výrokem vyvolám. Pokud někdo zaměstnává jen muže, pak asi má za to, že muži nejlépe pomohou jeho firmě uspět. Pokud si někdo myslí, že jeho firmě pomohou nejlépe uspět muži, ale zaměstnává místo toho ženy,

pak je cvok, anebo je ve svém podnikání znásilněn kvótami a mrhá lidským kapitálem – protože nezaměstná nejlepší dostupné muže, ale někoho, koho mu vnutí hloupouká genderová ideologie.

[ZDROJ](#)